Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU WODZISŁAWSKIEGO

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 – 2030+”

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1526)

Rada Powiatu Wodzisławskiego
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 – 2030+”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wodzisławskiego.

§ 3. Traci moc Uchwała nr VII/87/2015 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie: przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego 2015 – 2025”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

POWIAT
WODZISŁAWSKI

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Wodzisławskiego
z dnia ..... 2023 r.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WODZISŁAWSKIEGO NA LATA 2023 - 2030+

PROJEKT

Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim
WODZISŁAW ŚLĄSKI | 2023

Spis treści

1. Wprowadzenie 2
2. Uwarunkowania rozwoju Powiatu Wodzisławskiego – wnioski z diagnozy 4
Ogólne informacje o powiecie wodzisławskim 4
Podstawowe procesy i zjawiska wyznaczające rozwój powiatu wodzisławskiego 5
3. Wyzwania strategiczne 7
4. Wizja strategicznego rozwoju Powiatu Wodzisławskiego 9
5. Cele strategiczne i cele operacyjne Powiatu Wodzisławskiego 12
6. Analiza SWOT – wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania realizacji celów rozwoju powiatu wodzisławskiego 14
7. Kierunki działań 17
8. Typy przedsięwzięć wdrożeniowych 20
9. System wdrażania oraz monitoringu strategii 34
Przedsięwzięcia strategiczne 35
Zarządzanie strategią 36
Podmioty wdrażania strategii 37
10. Wskaźniki realizacji celów 38
11. Finansowanie strategii 40
Załącznik - zgodność strategii rozwoju powiatu wodzisławskiego z dokumentami krajowymi i regionalnymi, w tym z OSI 41

1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 - 2030+ stanowi kontynuację strategicznego myślenia zapoczątkowanego wcześniejszymi opracowaniami tego typu, w szczególności Strategią Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015-2025. Od czasu uchwalenia poprzedniej strategii doszło do szeregu istotnych zmian zarówno na poziomie samego Powiatu, jak również w jego otoczeniu. Rozwój Powiatu w najbliższych latach w dużej mierze determinowany będzie przez zjawiska występujące w otoczeniu. Dla powiatu, ale także dla regionu, kraju, czy Unii Europejskiej to nowa sytuacja w stosunku do poprzedniego okresu planowania rozwoju, kiedy to wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwojowe pozostawały w pewnej równowadze. Wśród przesłanek w otoczeniu, które zadecydowały o podjęciu prac nad sformułowaniem kolejnej wersji strategii wskazać należy:

- nowe uwarunkowania rozwoju lokalnego, będące wynikiem przyjęcia unijnych dokumentów w okresie programowania do roku 2027, w tym określenie nowych celów odnoszących się do Zielonego Ładu, sprawiedliwej transformacji, odbudowy po zagrożeniu pandemicznym,
- zmiany geopolityczne, stawiające pod znakiem zapytania kontynuację dotychczasowego sposobu rozwoju, w szczególności zaś zagrożenia dla stabilności gospodarki oraz bezpieczeństwa związane z konfliktem zbrojnym w Ukrainie,
- napływ uchodźców do Polski, będący zjawiskiem tworzącym poważne wyzwania, ale równocześnie generującym szanse w kontekście występujących w naszym kraju procesów demograficznych,
- doświadczenia wynikające z pandemii uzmysławiające możliwość wystąpienia nagłych i radykalnych zjawisk globalnych dewastujących życie społeczne i gospodarcze,
- zmiany technologiczne, po części wymuszone pandemią, po części zaś będące wynikiem naturalnego postępu technologicznego, do których zaliczyć można wzrost znaczenia technologii online w realizacji funkcji ekonomicznych i społecznych oraz rozwój i upowszechnianie technologii wpisujących się w idee *smart city* czy *smart village*,
- wysoką inflację, której występowanie utrudnia planowanie inwestycji i wpływa na stabilność budżetów lokalnych,
- brak stabilizacji ram finansowych funkcjonowania samorządu terytorialnego.

W bezpośrednim otoczeniu powiatu (subregionalnym, regionalnym i krajowym) także występują ważne determinanty strategicznego rozwoju powiatu, a zaliczyć do nich można:

- nowe możliwości wspierania rozwoju lokalnego, wynikające ze zmian w systemie planowania na poziomie krajowym i regionalnym („Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.”, „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030”, „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego”, polityki regionalne w województwie śląskim, program „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027”, programy operacyjne),
- strategie ponadlokalne, w szczególności strategia subregionu zachodniego, tworzące ramy dla partnerstwa i uzgodnień dotyczących przyszłej wizji i kierunków rozwoju,
- przekształcenia polityk lokalnych realizowanych przez sąsiednie powiaty i gminy, co z kolei wpływa na możliwości podejmowania współpracy z partnerami zlokalizowanymi w najbliższym otoczeniu.

Również na terenie samego powiatu wodzisławskiego wystąpiły zjawiska wpływające na sposób myślenia o nowym okresie planowania. Wśród nich wymienić można:

- doświadczenia związane z procesem wdrażania dotychczasowych powiatowych dokumentów strategicznych,
- wyzwania związane z przekształcaniem lokalnej struktury gospodarczej, jej transformowaniem i dywersyfikacją,
- pokoleniowe przemiany społeczne, wyrażające się zmianami stylu życia, reprezentowanymi oczekiwaniami, aspiracjami i postawami,
- wzrost poziomu mobilności zawodowej mieszkańców, umożliwiający im poszukiwanie pracy i miejsca zamieszkania w szerszej przestrzeni krajowej i europejskiej,
- zmiany w strukturze demograficznej powiatu, pociągające za sobą konieczność przekształcania usług publicznych.

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 - 2030+ powstała w wyniku przyjęcia zbioru zasad i założeń a następnie przeprowadzenia prac, polegających na partnerskim kreowaniu wizji przyszłości oraz kierunków działań.
Najważniejsze zasady strategiczne dotyczą:

- zachowywania zasad rozwoju zrównoważonego nakierowanych na zachowanie dziedzictwa materialnego i niematerialnego powiatu,
- rozwoju zintegrowanego, w którym poszczególne sfery rozwoju lokalnego są z sobą powiązane i wzajemnie się wspomagają,
- partnerstwa i partycypacji lokalnej nakierowanej na zapewnienie możliwości udziału w procesie formułowania i wdrażania strategii mieszkańców Powiatu,
- dążenia do równowagi pomiędzy rozwiązaniami przynoszącymi poprawę w długim horyzoncie czasowym a rozwiązaniami doraźnymi,
- elastycznego dostosowywania treści i sposobów wdrażania strategii do zmieniających się uwarunkowań,
- partnerstwa powiatu i gmin powiatu w podejmowaniu kluczowych działań strategicznych.

Podkreślić należy, że powyższe założenia poszerzają zakres myślenia strategicznego, a treść strategii wykracza poza ustawowe zadania Powiatu. Rozwój strategiczny jest osadzony na szerokiej współpracy Powiatu z innymi podmiotami. To powoduje, że zarówno formułowanie strategii, jak też jej implementacja stanowią proces ciągłej współpracy, konsultacji, uzgodnień z różnymi środowiskami, instytucjami i organizacjami, zaś Powiat przyjmuje w procesie wdrożeniowym różne funkcje:

- lidera realizującego kluczowe przedsięwzięcia,
- partnera w projektach podejmowanych przez inne podmioty,
- animatora bądź lobbysty wspierającego kreowanie lub realizację przedsięwzięć znacząco wykraczających poza kompetencje Powiatu,
- koordynatora działań podejmowanych na terenie powiatu przez różne podmioty samorządowe, społeczne czy biznesowe.

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego jest dokumentem, wyznaczającym szeroki zakres celów i kierunków działań rozwoju we wszystkich wymiarach warunkujących zrównoważony rozwój lokalny, tj. w wymiarze społeczno-kulturowym, gospodarczym, infrastrukturalnym, przestrzennym

i środowiskowym. Jest to kolejny powód, dla którego proces strategiczny oparty musi być na szerokim partnerstwie lokalnym.

2. Uwarunkowania rozwoju Powiatu Wodzisławskiego – wnioski z diagnozy

Ogólne informacje o powiecie wodzisławskim

Powiat wodzisławski położony jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Od zachodu graniczy z powiatem raciborskim, od północnego wschodu z powiatem rybnickim oraz miastem Jastrzębie-Zdrój. Z kolei południowa granica powiatu stanowi granicę państwa z Republiką Czeską. Łączna powierzchnia powiatu wynosi 286,9 km², co stanowi około 5% powierzchni województwa śląskiego. Gęstość zaludnienia powiatu wynosiła w 2021 roku 542 os/km^2.

W skład powiatu wchodzi pięć gmin wiejskich: Marklowice, Mszana, Gorzyce, Godów i Lubomia oraz cztery miasta: Wodzisław Śląski, Rydułtowy, Radlin i Pszów.

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030" prawie cały obszar powiatu (za wyjątkiem gmin: Lubomia, Pszów i Gorzyce) należą do Aglomeracji Rybnickiej lub jej bezpośredniego otoczenia. Ponadto gminy z terenu powiatu wpisują się w następujące OSI regionalne uwzględnione w strategii rozwoju województwa:

- Obszary cenne przyrodniczo – Gorzyce i Lubomia (poziom II przeciętny),
- Ośrodki wzrostu – Wodzisław Śląski i Rydułtowy (ośrodki uzupełniające),
- Gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze – Rydułtowy (znaczna utrata funkcji),
- Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza – Pszów, Radlin, Rydułtowy, Wodzisław Śląski, Marklowice (III obszar problemowy), Mszana, Godów, Gorzyce i Lubomia (II obszar problemowy),
- Gminy w transformacji górniczej – cały powiat wodzisławski (typ społeczno-przestrzenny).

Powiat wodzisławski angażuje się we współpracę z regionami partnerskimi, do których należą:

- Powiat Recklinghausen - Niemcy
- Region Sörmland - Szwecja
- Powiat Jelgava - Łotwa
- Powiat Tczewski - Polska.

Powiat wodzisławski uznać można za atrakcyjne miejsce zarówno w aspekcie planowania inwestycji, jak również warunków życia. Potwierdza to fakt, że w 2021 oraz 2022 roku został on sklasyfikowany kolejny raz w czołówce najlepszych samorządów w Polsce w rankingu Związku Powiatów Polskich. W kategorii „powiaty powyżej 120 tys. mieszkańców" w 2021 roku uzyskał czwarte miejsce, a w roku 2022 miejsce szóste.

Podstawowe procesy i zjawiska wyznaczające rozwój powiatu wodzisławskiego

Przedstawione w poniższej tabeli procesy i zjawiska zostały opracowane na podstawie analizy ilościowej wykonanej w oparciu o dane ze statystyki publicznej. Opisując procesy sięgano do szeregów czasowych począwszy od roku 2010. Jako informacje strategiczne potraktowano przebieg procesów występujących w powiecie oraz wnioski wynikające z pozycji powiatu wodzisławskiego na tle województwa śląskiego oraz subregionu zachodniego. Uwzględniono także wyniki badań ankietowych oraz warsztatów. Dane jakościowe stanowią uzupełnienie, ale także weryfikację danych ilościowych (które w różnych źródłach mogą się nieco różnić).

Sfera rozwoju	*Procesy i zjawiska*
Demografia	▪ spadająca liczba mieszkańców powiatu, ▪ pogłębianie się ujemnego przyrostu naturalnego (poziom zbliżony do średniej w województwie oraz jeden z najniższych w subregionie zachodnim) – wzrost liczby zgonów oraz spadek liczby urodzeń, ▪ ujemne saldo migracji (umiarkowane nasilenie zjawiska), ▪ zmiana struktury demograficznej wyrażana zmianami wskaźników obciążenia demograficznego – wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, ▪ prognozowany wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym (z ponad 22% obecnie do około 30% w roku 2050),
Gospodarka i przedsiębiorczość	▪ rosnący wskaźnik przedsiębiorczości wyrażony liczbą podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON przypadających na 10 tysięcy mieszkańców, ▪ niski wskaźnik przedsiębiorczości w porównaniu do średniej wojewódzkiej i subregionalnej, ▪ mała liczba dużych, tj. zatrudniających co najmniej 250 osób podmiotów gospodarczych (4 podmioty), ▪ struktura gospodarcza zdominowana przez małe przedsiębiorstwa, bez wyraźnie ukształtowanej specjalizacji branżowej, ▪ relatywnie niska – w stosunku do potencjału kulturowo-przyrodniczego – liczba podmiotów funkcjonujących w obszarze turystyki, ▪ spadająca liczba zatrudnionych na terenie powiatu (proces wynikający ze zmian demograficznych, podejmowania pracy poza powiatem, migracji zarobkowej), ▪ wyraźnie spadająca liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia, ▪ wysoki odsetek kobiet wśród osób bezrobotnych, ▪ wysoki wśród bezrobotnych odsetek osób z niskim wykształceniem, ▪ wysoki wśród bezrobotnych odsetek osób młodych do 34 roku życia, ▪ wzrastający wśród bezrobotnych odsetek bezrobotnych długotrwale,
Usługi edukacyjne	▪ wzrastająca liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach, jednak niewystarczająca w stosunku do potrzeb,

	▪ należący do najniższych w regionie odsetek dzieci w wieku do 3 roku życia korzystający z usług opieki (żłobki, kluby malucha), ▪ należący do najniższych w regionie odsetek dzieci korzystających z przedszkoli, ▪ wzrastająca liczba oddziałów w szkołach podstawowych, ▪ szeroka gama szkół ponadpodstawowych – 4 licea ogólnokształcące, 6 techników, 6 branżowych szkół I stopnia, 1 liceum sztuk plastycznych oraz szkoły dla dorosłych – 1 branżowa szkoła II stopnia, 1 liceum dla dorosłych, 1 szkoła policealna, ▪ funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, ▪ dostępność placówek edukacyjnych realizujących kształcenie specjalne, ▪ działalność dwóch filii uczelni wyższych,
Usługi zdrowotne	▪ Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim zapewniający specjalistyczną opiekę zdrowotną, ▪ sieć przychodni realizujących opiekę ambulatoryjną,
Pomoc społeczna i piecza zastępcza	▪ rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej, ▪ malejąca liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, ▪ wzrost liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
Kultura	▪ rozwinięta sieć placówek kultury, ▪ liczba uczestników wydarzeń kulturalnych w stosunku do liczby mieszkańców wyraźnie niższa niż w województwie, lecz należąca do najwyższych w subregionie zachodnim,
Gospodarka komunalna	▪ dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, ▪ szybki rozwój sieci kanalizacyjnej,
Gospodarka mieszkaniowa	▪ systematyczny wzrost liczby mieszkań i średniej powierzchni użytkowej mieszkania, ▪ niska liczba mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców na tle subregionu zachodniego, ▪ wysoki odsetek mieszkań podłączonych do instalacji sieciowych,
Infrastruktura transportowa	▪ wysoka gęstość dróg lokalnych o nawierzchni utwardzonej, ▪ spójność transportowa powiatu w układzie krajowym i międzynarodowym za pośrednictwem autostrady A1, drogi krajowej i wojewódzkich, ▪ początkowa faza rozwoju sieci dróg rowerowych, ▪ realizacja inwestycji drogowych z wykorzystaniem unijnych i rządowych dotacji, ▪ przekształcenia siatki połączeń transportem zbiorowym, w tym rozwój połączeń kolejowych,
Rolnictwo	▪ znacząca powierzchnia użytków rolnych, ▪ dominacja małych gospodarstw w strukturze wielkościowej gospodarstw, ▪ znaczący udział rolnictwa w lokalnym rynku pracy,
Aktywność społeczna	▪ wzrastająca liczba organizacji pozarządowych, ▪ niska frekwencja wyborcza.

3. Wyzwania strategiczne

Analiza ilościowa i jakościowa umożliwia sporządzenie listy wyzwań, które stoją przed Powiatem Wodzisławskim. Określenie wyzwań to odpowiedź na takie pytania:

- na jakie zjawiska/procesy należy reagować kształtując przyszłość powiatu?
- jakim zjawiskom/procesom utrudniającym rozwój powiatu należy się przeciwstawiać?
- jakie zjawiska/procesy należy wykorzystywać na rzecz rozwoju powiatu?

Zidentyfikowano siedem grup współzależnych wyzwań strategicznych, mających swoje źródło zarówno wewnątrz powiatu, jak również w jego otoczeniu.

Rys. 1. Grupy wyzwań strategicznych powiatu wodzisławskiego

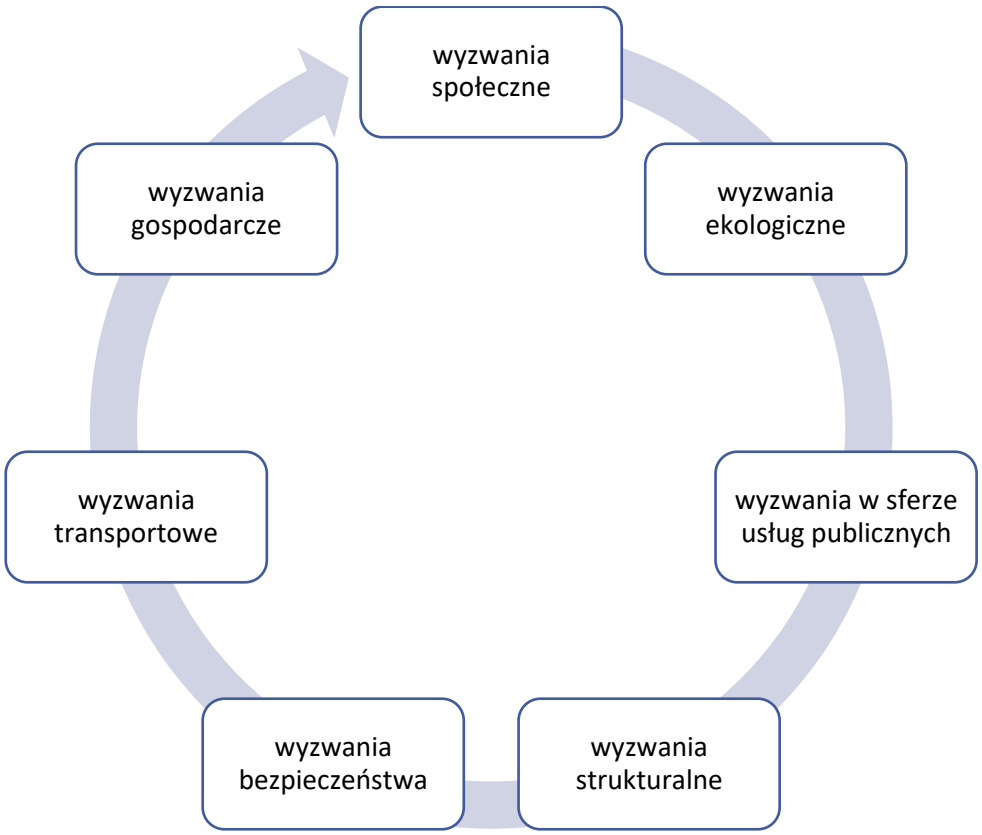

źródło: opracowanie własne

Wyzwania strategiczne to zjawiska i procesy, które wymagają koncentracji uwagi, zasobów, pomysłowości i aktywności podmiotów lokalnych. Część wyzwań wymaga nawiązania współpracy z otoczeniem i realizacji przedsięwzięć w partnerstwie z podmiotami w układzie subregionalnym, regionalnym, krajowym lub transgranicznym.

Tab. 1. Wyzwania strategiczne Powiatu Wodzisławskiego

Wyzwania społeczne	▪ starzejące się społeczeństwo i konsekwencje tego procesu dla rynku pracy oraz rynku usług społecznych,

	▪ konieczność poszerzenia bazy infrastrukturalnej oraz usług i udogodnień dla osób starszych, w tym mieszkania oraz domy dziennej opieki dla osób starszych z dostępem do opieki medycznej, ▪ zmiany struktury społeczności lokalnej wynikające z ruchów migracyjnych mieszkańców, w tym na tle ekonomicznym, ▪ napływ uchodźców, ▪ niedostosowanie społeczne, szczególnie dzieci i młodzieży, uzależnienia behawioralne, uzależnienia od urządzeń elektronicznych, gier, mediów społecznościowych, ▪ procesy obniżające udział mieszkańców w życiu wspólnoty lokalnej, pociągające za sobą konieczność aktywizacji społecznej i przywracanie społeczne, aktywizacja dzieci i młodzieży,
Wyzwania gospodarcze	▪ stopniowe ograniczanie znaczenia branż tradycyjnych, w tym branży wydobywczej, ▪ sprawiedliwa transformacja gospodarki, ▪ wzbogacenie struktury gospodarczej powiatu, w tym w kontekście atrakcyjności rynku pracy, ▪ wykorzystanie atutów lokalizacyjnych i połączeń transportowych powiatu, ▪ stworzenie gospodarki otwierającej szanse dla mieszkańców o wysokich kwalifikacjach i przedsiębiorczości,
Wyzwania ekologiczne	▪ transformacja energetyczna powiatu: kontynuacja wymiany źródeł ciepła, wykorzystanie OZE, termomodernizacja, ▪ podnoszenie skuteczności powiatu w zakresie ochrony środowiska, rozwój infrastruktury technicznej (kanalizacja, sieć gazowa),
Wyzwania transportowe	▪ poprawa dostępności dróg powiatowych do sieci TEN-T, przejść granicznych terminali, centrów logistycznych, terenów inwestycyjnych oraz innych gałęzi transportu, ▪ integracja infrastrukturalna i organizacyjna transportu, w tym zbiorowego, ▪ dośrodkowa integracja transportowa - poprawa dostępności Wodzisławia Śląskiego dla mieszkańców powiatu, ▪ transgraniczna integracja transportowa powiatu z ośrodkami przemysłowymi aglomeracji ostrawskiej, gdzie pracuje wielu mieszkańców powiatu, ▪ ograniczenie oddziaływania transportu na sytuację środowiskową, w tym rozwój transportu publicznego ograniczający ruch samochodowy, ▪ wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego – dostęp do autostrady, ▪ przyjazność komunikacji publicznej dla osób z niepełnosprawnościami,
Wyzwania w sferze usług publicznych	▪ wzmocnienie kadrowe służby zdrowia, pozyskiwanie specjalistów, ▪ uwzględnienie w usługach medycznych i opiekuńczych zmian demograficznych, ▪ zmiany gospodarcze i cywilizacyjne, wymuszające zmiany systemu edukacji,

	▪ utworzenie hospicjum, miejsca terapii pacjentów wymagających leczenia paliatywnego, ▪ koordynacja i inicjowanie działań w sferze kultury, sportu i rekreacji podnoszących atrakcyjność oferty powiatu i gmin, ▪ wspieranie rozwoju bazy turystycznej w oparciu o atuty przyrodnicze i kulturowe,
Wyzwania związane z bezpieczeństwem	▪ zagrożenia związane ze zjawiskami klimatycznymi, ▪ zagrożenia epidemiczne, ▪ zagrożenie wojną,
Wyzwania strukturalne, instytucjonalne, administracyjne	▪ zbudowanie poczucia wspólnoty razem z gminami i ich mieszkańcami, ▪ brak jasno określonej roli powiatu, mała sprawczość powiatu, ▪ brak wspólnego myślenia o celach gmin i powiatu, brak wspólnego ustalania priorytetów rozwoju, ▪ brak „centrum" powiatu.

źródło: opracowanie własne

4. Wizja strategicznego rozwoju Powiatu Wodzisławskiego

Wizja rozwoju Powiatu Wodzisławskiego to scenariusz przyszłości odzwierciedlający pożądane cechy obszaru. Konstruując wizję *Powiat Wodzisławski 2030+* wzięto pod uwagę kilka kluczowych elementów. Należy podkreślić, że sformułowana wizja opiera się na wizji ze Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015-2025 i stanowi jej kontynuację dostosowaną do nowo ukształtowanych uwarunkowań.

Rys. 2. Fundamenty wizji strategicznego rozwoju Powiatu Wodzisławskiego 2030+

źródło: opracowanie własne

Zgeneralizowaną wizję rozwoju Powiatu Wodzisławskiego można wyrazić w następujący sposób:

Generalna wizja rozwoju "Powiat Wodzisławski 2030+"

- Powiat Wodzisławski - miejsce o wyjątkowym dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym, nowoczesnej gospodarce, zamieszkiwane przez aktywne i zintegrowane społeczności lokalne, zapewniające bezpieczeństwo i szanse rozwoju aktualnym i potencjalnym mieszkańcom, przyciągające turystów poszukujących wartościowych sposobów spędzania czasu wolnego, otwarte na nowe idee oraz współpracę z partnerami w otoczeniu.

Rys. 3. Wizja strategicznego rozwoju Powiatu Wodzisławskiego 2030+

Powiat Wodzisławski 2030+ to obszar wyróżniający się:	pielęgnowaniem śląskiego dziedzictwa kulturowego oraz wysokiej bioróżnorodności i atrakcyjności krajobrazowej, wykorzystaniem walorów przyrodniczych doliny Odry i Olzy
	zaangażowaniem mieszkańców w rozwój swojego miejsca zamieszkania, podejmowaniem aktywności na rzecz społeczności lokalnych, partycypacją mieszkańców w lokalnych procesach decyzyjnych
	zachowaniem wartości i tradycji związanych z życiem rodzinnym, dobrym sąsiedztwem, otwartością i pracowitością
	wysokimi kwalifikacjami mieszkańców stanowiącymi siłę rozwoju społecznego i ekonomicznego powiatu
	atrakcyjnością mieszkaniową dla osób poszukujących bezpiecznego miejsca z dobrym wyposażeniem w usługi społeczne i infrastrukturę techniczną
	podejmowaniem innowacyjnych działań w dziedzinie rozwoju zrównoważonego
	dostępnością usług zapewniających rozwój mieszkańców oraz umożliwiających funkcjonowanie osób o szczególnych potrzebach
	dogodnym położeniem na szlakach transportowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym
	zróżnicowaną strukturą gospodarczą, będącą wynikiem przyciągania innowacyjnych inwestorów, rozwoju przedsiębiorczości lokalnej, zaszczepiania nowych działalności wykorzystujących lokalne potencjały, transformacji tradycyjnych branż
	urozmaiconym rynkiem pracy dostarczającym mozliwości realizacji aspiracji zawodowych mieszkańców
	atrakcyjną ofertą turystyczną budowaną w oparciu o wyjątkowe atuty przyrodnicze i kulturowe oraz rozwiniętą infrastrukturą obsługi ruchu turystycznego
	współpracą gmin tworzących Powiat kreujących wspólną ofertę inwestycyjną, turystyczną, mieszkaniową
	podejmowaniem działań partnerskich z podmiotami w otoczeniu

5. Cele strategiczne i cele operacyjne Powiatu Wodzisławskiego

Sformułowana wizja przyszłości powiatu umożliwia wyznaczenie dziedzin i celów strategicznych powiatu wodzisławskiego. Ze względu na konieczność zaspokojenia zróżnicowanych aspiracji mieszkańców powiatu oraz wzmocnienia pozycji powiatu w otoczeniu sformułowano złożoną, lecz spójną strukturę celów zorientowanych na przemiany wewnętrzne oraz wzmacnianie pozycji powiatu w układzie subregionalnym, regionalnym i transgranicznym.

Przyjęto pięć sfer rozwoju Powiatu Wodzisławskiego wymagających skupienia i intensyfikowania aktywności strategicznych.

Rys. 4. Sfery wyznaczania celów strategicznych i celów operacyjnych Powiatu Wodzisławskiego

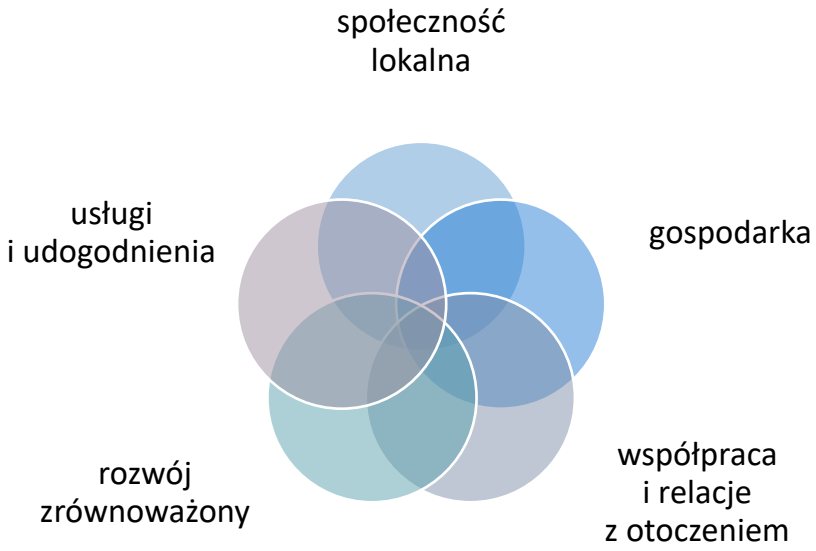

Wymienione sfery przenikają się. Realizacja działań w każdej z wymienionych sfer wpływa na pozostałe sfery, składając się na skumulowany proces rozwoju lokalnego.

W odniesieniu do wskazanych sfer zostały sformułowane cele strategiczne. Cele strategiczne odzwierciedlają konkretne wartości – stany lub procesy – jakie należy osiągnąć dla realizacji wizji rozwoju Powiatu.

Cele strategiczne i cele operacyjne wypracowane dla Powiatu Wodzisławskiego opierają się na:

- wykorzystaniu atutów powiatu – w tym środowiskowych, kulturowych, lokalizacyjnych, infrastrukturalnych,
- aktywnościach mieszkańców, które są reprezentowane obecnie i postulowane do kształtowania i rozwijania w przyszłości, w szczególności aktywnościach społecznych i przedsiębiorczych,
- pozytywnych relacjach między mieszkańcami utożsamiającymi się z obszarem,
- pozytywnej odmienności obszaru miejsko-wiejskiego w stosunku do największych ośrodków aglomeracyjnych, w szczególności atrakcyjności mieszkaniowej uwidaczniającej się w napływie nowych mieszkańców,
- kwalifikacjach i kompetencjach mieszkańców,

- aspiracjach napędzających jednostki i społeczności lokalne.

Uwzględniają także wyzwania i problemy wyłaniające się z procesów zachodzących w powiecie i jego otoczeniu, takie jak: przemiany społeczne, wyzwania dotyczące transformacji gospodarki, czynniki geopolityczne wpływające na bezpieczeństwo i stabilność rozwoju.

Tab. 2. Cele strategiczne i cele operacyjne Powiatu Wodzisławskiego w perspektywie 2030+

CELE STRATEGICZNE	**CELE OPERACYJNE**
C1. ZINTEGROWANA I AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	C1.1. WYSOKI POZIOM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW POWIATU. C1.2. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA ZINTEGROWANA WOKÓŁ DZIEDZICTWA I PRZYSZŁOŚCI POWIATU.
C2. WYSOKI POZIOM ROZWOJU USŁUG I UDOGODNIEŃ TWORZĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA W POWIECIE	C2.1. DOGODNE WARUNKI MIESZKANIOWE DO OSIEDLANIA SIĘ W POWIECIE. C2.2. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG EDUKACYJNYCH, KULTURALNYCH, SPORTOWYCH WSPIERAJĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA I ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW. C2.3. WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY ORAZ USŁUG ZDROWOTNYCH I OPIEKUŃCZYCH WSPIERAJĄCYCH FUNKCJONOWANIE RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNYCH. C2.4. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ TRANSPORTOWA I POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE POWIATU Z CENTRAMI USŁUG W SUBREGIONIE I REGIONIE.
C3. NOWOCZESNA STRUKTURA GOSPODARKI POWIATU	C3.1. WZMACNIANIE ATRAKCYJNOŚCI BIZNESOWEJ POWIATU. C3.2. ROSNĄCA ROLA TURYSTYKI I USŁUG CZASU WOLNEGO W STRUKTURZE GOSPODARCZEJ POWIATU. C3.3. POWIAT OFERUJĄCY MIEJSCA PRACY MIESZKAŃCOM O WYSOKICH KWALIFIKACJACH ZAWODOWYCH.
C4. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ZACHOWUJĄCY WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE POWIATU	C4.1. WYSOKA JAKOŚĆ I FUNKCJONALNOŚĆ PRZESTRZENI POWIATU. C4.2. OGRANICZONA ANTROPOPRESJA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZO-KULTUROWE. C4.3. REWITALIZOWANE TERENY I OBIEKTY BĘDĄCE CZĘŚCIĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU. C4.4. WYSOKA ŚWIADOMOŚĆ MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO.
C5. POWIAT WODZISŁAWSKI OBSZAREM KOOPERACJI I WSPÓLNEGO KREOWANIA PRZYSZŁOŚCI	C5.1. WZRASTAJĄCY POZIOM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDÓW LOKALNYCH POWIATU WODZISŁAWSKIEGO. C5.2. MIESZKAŃCY UCZESTNIKAMI PROCESU KSZTAŁTOWANIA I REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU POWIATU. C5.3. POWIAT WODZISŁAWSKI PARTNEREM WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI W OTOCZENIU.

6. Analiza SWOT – wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania realizacji celów rozwoju powiatu wodzisławskiego

Analiza SWOT jest narzędziem umożliwiającym ocenę wpływu kluczowych uwarunkowań występujących w powiecie i w jego otoczeniu na osiągnięcie wizji i realizację celów. Czynniki sukcesu zostały podzielone – w sposób standardowy dla analizy SWOT – na:

a. MOCNE STRONY (S) czyli wewnętrzne czynniki mające (lub mogące mieć w przyszłości) pozytywny wpływ na rozwój powiatu, wyróżniające powiat wodzisławski w sposób korzystny w otoczeniu, tworzące podstawy dla jego przyszłego rozwoju, podnoszące jego atrakcyjność i konkurencyjność w oczach mieszkańców, inwestorów, osób odwiedzających;
b. SŁABE STRONY (W) będące wewnętrznymi czynnikami mającymi obecnie lub w przyszłości niekorzystny wpływ na rozwój powiatu, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń, a także deficyty zidentyfikowane w potencjałach;
c. SZANSE (O) czyli uwarunkowania występujące w otoczeniu, które sprzyjają aktualnie lub mogą potencjalnie sprzyjać w przyszłości rozwojowi powiatu oraz osiąganiu wyznaczonych celów; szanse mogą również niwelować występujące słabe strony lub wzmacniać wewnętrzne mocne strony;
d. ZAGROŻENIA (T) będące uwarunkowaniami płynącymi z otoczenia, utrudniającymi (lub mogącymi utrudniać) rozwój powiatu i osiąganie wyznaczonych celów, stanowiące istotne przeszkody w przełamywaniu trudności i ograniczające możliwości podejmowania działań prorozwojowych.

W poniższej tabeli dokonano zestawienia uwarunkowań w przekroju analizy SWOT oraz zaznaczono cele, na które poszczególne uwarunkowania oddziałują.

Tabela

Cele strategiczne / Uwarunkowania	C1	C2	C3	C4	C5
UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE					
MOCNE STRONY POWIATU					
S1. Wysoka atrakcyjność środowiskowa i krajobrazowa oraz unikatowe walory przyrodnicze.				■	
S2. Znaczący odsetek terenów zielonych w powierzchni powiatu.				■	
S3. Bogate, doceniane przez mieszkańców dziedzictwo kulturowe.	■			■	
S4. Dbałość mieszkańców o jakość przestrzeni publicznych i prywatnych.	■			■	
S5. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.		■			
S6. Dogodna dostępność transportowa powiatu oparta na położeniu na międzynarodowych szlakach komunikacyjnych (autostrada A1 oraz bliskość węzła autostradowego A1/A4).		■	■		
S7. Rozwijające się połączenia kolejowe łączące powiat z ważnymi ośrodkami regionu.		■	■		

S8. Rozbudowana sieć dróg łączących miejscowości powiatu oraz dróg wojewódzkich zapewniających połączenia z ośrodkami regionu.					
S9. Przygraniczna lokalizacja powiatu umożliwiająca podejmowanie współpracy transgranicznej.					
S10. Położenie powiatu między silnymi ośrodkami aglomeracyjnymi w regionie i w Czechach (miasta Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, miasta aglomeracji ostrawskiej).					
S11. Rozwinięta baza oświatowa i dostosowywana do sytuacji społeczno-ekonomicznej oferta edukacyjna.					
S12. Dostępność wyspecjalizowanych usług medycznych.					
S13. Poszerzana oferta kulturalna i rozwinięta sieć placówek kultury.					
S14. Rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna.					
S15. Aktywne środowiska liderskie angażujące się w działania na rzecz społeczności lokalnej.					
S16. Wzrastająca liczba organizacji pozarządowych.					
S17. Wsparcie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców realizowane przez Lokalną Grupę Działania.					
S18. Spadająca liczba osób uzależnionych od pomocy społecznej.					
S19. Atrakcyjne tereny pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.					
S20. Dostępność dobrze skomunikowanych terenów inwestycyjnych.					
S21. Rozwój sieci infrastruktury technicznej.					
S22. Dostępność kadr technicznych o wysokich kwalifikacjach i wysoka kultura pracy mieszkańców.					
S23. Aktywny samorząd gospodarczy.					
SŁABE STRONY POWIATU					
W1. Pogarszająca się sytuacja demograficzna powiatu wyrażająca się spadkiem liczby ludności oraz starzeniem się społeczeństwa.					
W2. Relatywnie niski poziom rozwoju przedsiębiorczości.					
W3. Niski poziom rozwoju sektorów nowej gospodarki i brak silnych specjalizacji gospodarczych.					
W4. Niewielka liczba dużych firm tworzących miejsca pracy i lokalne sieci kooperacyjne.					
W5. Ograniczenia techniczne dla wykorzystania terenów wynikające z wpływu eksploatacji górniczej.					
W6. Niski poziom rozwoju podmiotów gospodarczych w branży turystycznej.					
W7. Niedostateczny rozwój infrastruktury transportu rowerowego, brak powiązania ścieżek rowerowych w sieć pomiędzy gminami.					
W8. Część miejscowości powiatu o słabej dostępności transportu publicznego.					

W9.	Nierozwiązany problem niskiej emisji (jednak przy widocznym trendzie poprawy jakości powietrza).					
W10.	Postępująca presja inwestycyjna na tereny niezurbanizowane.					
W11.	Niedostatek systemowej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi powiatu.					
W12.	Niski poziom zaangażowania młodych osób w działalność społeczną i „starzejące się" środowisko liderów lokalnych.					
W13.	Rozluźniające się więzi społeczne ze względu na zmiany cywilizacyjne oraz rosnącą mobilność zawodową mieszkańców.					
W14.	Słabo wykształcony wizerunek powiatu w skali regionalnej i ponadregionalnej, w tym brak wypromowanych symboli i atutów powiatu.					
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE						
SZANSE W OTOCZENIU						
O1.	Rozwijająca się oferta edukacyjna i akademicka w głównych, dobrze skomunikowanych z powiatem ośrodkach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Aglomeracji Rybnickiej.					
O2.	Dostępność zróżnicowanych miejsc pracy w GZM i Aglomeracji Rybnickiej.					
O3.	Rozwój technologii ICT wspierających zdalną pracę i edukację.					
O4.	Rozwój technologii smart city i smart village umożliwiających podnoszenie jakości życia mieszkańców oraz ich partycypację w rozwoju lokalnym.					
O5.	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu międzynarodowym.					
O6.	Rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa.					
O7.	Wzrost zainteresowania dziedzictwem regionalnym.					
O8.	Aktywność województwa śląskiego i subregionu zachodniego w zakresie rozwoju turystyki w regionie.					
O9.	Duża populacja województwa śląskiego tworząca potencjalny popyt na różne dobra i usługi, w tym usługi czasu wolnego.					
O10.	Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w przygranicznej strefie w Czechach i możliwości tworzenia zintegrowanej oferty turystycznej pogranicza.					
O11.	Dostępność technologii umożliwiających ograniczanie niskiej emisji.					
O12.	Preferencje dla rozwoju energetyki ze źródeł odnawialnych.					
O13.	Dostępność środków na działania związane ze sprawiedliwą transformacją regionu (Krajowy Plan Sprawiedliwej Transformacji oraz Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji).					
O14.	Dostępność wsparcia dla działań w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach polityki unijnej, krajowej oraz regionalnej.					

O15. Dostępność wsparcia na działania rewitalizacyjne.					
O16. Dostępność środków na realizację Lokalnych Strategii Rozwoju przez Lokalne Grupy Działania.					
ZAGROŻENIA W OTOCZENIU					
T1. Niestabilna sytuacja geopolityczna utrudniająca długofalowe planowanie rozwoju powiatu, w szczególności realizację kosztochłonnych projektów.					
T2. Rozbieżności między skalą wyzwań i zadań realizowanych przez samorząd lokalny a poziomem ich finansowania.					
T3. Wysokie koszty finansowania usług społecznych (w szczególności zdrowotnych i edukacyjnych) oraz systemowe ograniczenia w tym zakresie.					
T4. Brak skutecznego ponadlokalnego systemu wsparcia polityki demograficznej.					
T5. Wysoka atrakcyjność ościennych ośrodków miejskich w kraju i za granicą powodująca wzrost konkurencji w zakresie przyciągania inwestorów i kapitału ludzkiego.					
T6. Generujące niezadowolenie społeczne działania dotyczące realizacji inwestycji w ramach CPK (niedostateczne uwzględnianie opinii samorządów i mieszkańców).					
T7. Poszerzanie możliwości wyboru miejsca zamieszkania i miejsca pracy przez młodych ludzi skutkujące osłabianiem związków ze swoimi miejscowościami.					

7. Kierunki działań

Wdrażanie strategii opiera się na realizacji aktywności związanych z osiąganiem celów operacyjnych. W poniższej tabeli zamieszczono zbiór wiodących kierunków działań adresowanych do poszczególnych celów operacyjnych.

C1. ZINTEGROWANA I AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Cele operacyjne	Kierunek działań
C1.1. WYSOKI POZIOM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW POWIATU	K1. wspieranie potencjału organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu
	K2. realizacja działań publicznych, w tym w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi
	K3. wspieranie wolontariatu w różnych grupach wiekowych
	K4. tworzenie warunków dla podtrzymywania aktywności seniorów i zagospodarowania ich kompetencji
C1.2. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	K5. wzmacnianie tożsamości lokalnej i integracji społeczności lokalnej
	K6. wspieranie rozwoju i promowanie talentów mieszkańców Powiatu

ZINTEGROWANA WOKÓŁ DZIEDZICTWA I PRZYSZŁOŚCI POWIATU	K7. włączanie mieszkańców we wspólnotę lokalną oraz ich aktywizacja społeczna

C2. WYSOKI POZIOM ROZWOJU USŁUG I UDOGODNIEŃ TWORZĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA W POWIECIE

Cele operacyjne	Kierunek działań
C2.1. DOGODNE WARUNKI MIESZKANIOWE DO OSIEDLANIA SIĘ W POWIECIE	K8. ułatwienia w dostępie do mieszkań grup szczególnie wrażliwych oraz reprezentujących deficytowe zawody w zakresie usług społecznych
C2.2. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG EDUKACYJNYCH, KULTURALNYCH, SPORTOWYCH WSPIERAJĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA I ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW	K9. podnoszenie standardu infrastruktury czasu wolnego
	K10. podnoszenie kompetencji pracowników oświaty – kadry pedagogicznej i psychologicznej oraz pomocy społecznej i pieczy zastępczej
	K11. włączanie pracodawców w proces szkolenia kadr w Powiecie (nauczanie przedmiotów zawodowych, praktyki, staże)
	K12. kształtowanie oferty i infrastruktury edukacyjnej, wspierającej karierę zawodową lub przedsiębiorczą mieszkańców powiatu
C2.3. WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY ORAZ USŁUG ZDROWOTNYCH I OPIEKUŃCZYCH WSPIERAJĄCYCH FUNKCJONOWANIE RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNYCH	K13. rozwój infrastruktury wspierającej funkcjonowanie rodzin z dziećmi
	K14. podnoszenie dostępności do opieki psychologicznej dla dzieci, zapewnienie opieki psychiatrycznej i terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży
	K15. rozwój obiektów dla celów polityki społecznej
	K16. promocja dobrych praktyk w zakresie polityki społecznej
	K17. rozwój udogodnień i usług opiekuńczych dla seniorów i osób przewlekle chorych
	K18. rozwój oferty wspierającej podnoszenie kondycji zdrowotnej mieszkańców, w tym osób z grup o szczególnych potrzebach
	K19. dostosowanie oferty zdrowotnej do zmieniających się potrzeb mieszkańców
C2.4. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ TRANSPORTOWA I POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE POWIATU Z CENTRAMI USŁUG W SUBREGIONIE I REGIONIE	K20. rozwój zrównoważonego systemu transportu w powiązaniu z systemem subregionalnym, regionalnym, transgranicznym
	K21. poprawa infrastruktury drogowej prowadzącej do rozwoju powiatu wodzisławskiego, ze szczególnym uwzględnieniem sieci dróg kluczowych

C3. NOWOCZESNA STRUKTURA GOSPODARKI POWIATU

Cele operacyjne	Kierunek działań
C3.1. WZMACNIANIE ATRAKCYJNOŚCI BIZNESOWEJ POWIATU	K22. współpraca z gminami w zakresie tworzenia oferty inwestycyjnej i obsługi inwestorów
	K23. kreowanie i promowanie lokalnych liderów biznesowych oraz firm realizujących zasady społecznej odpowiedzialności biznesu
	K24. promowanie przedsiębiorczości społecznej
C3.2. ROSNĄCA ROLA TURYSTYKI I USŁUG CZASU WOLNEGO W STRUKTURZE GOSPODARCZEJ POWIATU	K25. wspieranie przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz branżach powiązanych (usługi, rolnictwo, produkcja żywności itp.)

C4. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ZACHOWUJĄCY WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE POWIATU

Cele operacyjne	Kierunek działań
C4.1. WYSOKA JAKOŚĆ I FUNKCJONALNOŚĆ PRZESTRZENI POWIATU	K26. rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury podnoszącej estetykę i komfort zamieszkania oraz ograniczającej negatywny wpływ zmian klimatycznych
	K27. podnoszenie dostępności oraz jakości przestrzeni publicznej powiatu
C4.2. OGRANICZONA ANTROPOPRESJA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZO-KULTUROWE	K28. wspieranie działań na rzecz energooszczędności, wymiany źródeł ciepła i zwiększonego wykorzystania OZE
	K29. edukacja społeczna na rzecz poszanowania przyrody
C4.3. REWITALIZOWANE TERENY I OBIEKTY BĘDĄCE CZĘŚCIĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU	K30. wspieranie realizacji programów rewitalizacji lub rekultywacji obszarów zdegradowanych
C4.4. WYSOKA ŚWIADOMOŚĆ MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO	K31. wspieranie zaangażowania podmiotów lokalnych w ochronę środowiska

C5. POWIAT WODZISŁAWSKI OBSZAREM KOOPERACJI I WSPÓLNEGO KREOWANIA PRZYSZŁOŚCI

Cele operacyjne	Kierunek działań
C5.1. WZRASTAJĄCY POZIOM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDÓW LOKALNYCH POWIATU WODZISŁAWSKIEGO	K32. podnoszenie kompetencji pracowników administracji powiatu wodzisławskiego
	K33. współpraca z gminami w zakresie kształtowania wizerunku powiatu
	K34. współpraca międzysektorowa w dziedzinie bezpieczeństwa
C5.2. MIESZKAŃCY UCZESTNIKAMI PROCESU KSZTAŁTOWANIA I REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU POWIATU	K35. dostosowywanie lokalnych strategii i przedsięwzięć do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej
C5.3. POWIAT WODZISŁAWSKI PARTNEREM WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI W OTOCZENIU	K36. współpraca i kreowanie wspólnej polityki lokalnej samorządów terytorialnych.
	K37. prowadzenie i rozwijanie współpracy krajowej i zagranicznej

8. Typy przedsięwzięć wdrożeniowych

Proces wdrażania strategii posiada cechę otwartości oznaczającą, że konkretne projekty implementacyjne będą dookreślane w nawiązaniu do aktualnej sytuacji powiatu oraz wyłaniających się możliwości realizacyjnych. Na etapie formułowania strategii wypracowano zbiór typów przedsięwzięć o różnym poziomie szczegółowości, który stanowi wyjściową pulę aktywności wdrożeniowych. Typy przedsięwzięć powinny być postrzegane na tle całego procesu wdrożeniowego, na który składają się:

- → promowanie strategii jako koncepcji integrującej podmioty z powiatu wodzisławskiego oraz pozyskiwanie przez Powiat partnerów do realizacji wskazanych kierunków działań i typów przedsięwzięć,
- → wypracowywanie wraz z partnerami lokalnymi pomysłów na konkretne projekty wpisujące się we wskazane kierunki działań i typy przedsięwzięć,
- → poszukiwanie i pozyskiwanie środków na realizację wypracowanych projektów w kolejnych latach wdrażania strategii,
- → promowanie efektów wdrożeniowych oraz dobrych doświadczeń partnerstwa strategicznego w celu dalszego poszerzania grupy podmiotów zaangażowanych w kreowanie i realizację projektów strategicznych.

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego jest więc strategią partnerską, gdzie Powiat (Starostwo Powiatowe, jednostki powiatowe) jest tylko jednym z podmiotów zaangażowanych w rozwój strategiczny. Z tego względu, rola Powiatu może być postrzegana w różny sposób: począwszy od roli lidera lub samodzielnego realizatora, poprzez podmiot włączający się w aktywności realizowane przez inne podmioty, a skończywszy na roli podmiotu podejmującego działania inicjujące, koordynujące czy lobbingowe.

Rys. 5. Rola Powiatu w realizacji kierunków działań i typów przedsięwzięć

Powiat jako lider

- przedsięwzięcia strategiczne realizowane przez Powiat samodzielnie lub przedsięwzięcia, w których Powiat odgrywa rolę wiodącą

Powiat jako partner

- przedsięwzięcia, w które Powiat włącza się jako jeden z realizatorów

Powiat jako inicjator

- przedsięwzięcia strategiczne inspirowane przez Powiat, w tym o charakterze wzorcowym lub pilotażowym, działania wspierające aktywność liderów lokalnych, działalność lobbingowa

Powiat jako koordynator

- przedsięwzięcia strategiczne realizowane przez podmioty z Powiatu (osoby, organizacje, instytucje, gminy itp.) wspierane koordynacyjnie przez Powiat

źródło: opracowanie własne

W kolejnych tabelach zamieszczono listę kierunków działań oraz typów przedsięwzięć adekwatnych dla przyjętych celów strategicznych i celów operacyjnych. W tabeli zaznaczono także postulowaną rolę Powiatu w ich realizacji – poprzez zaznaczenie odpowiedniego pola: A, B, C lub D.

Należy zauważyć, że synergia występująca między celami rozwoju powiatu występuje także pomiędzy kierunkami. Duża część kierunków realizuje większą liczbę celów operacyjnych. Dla uproszczenia prezentacji, w tabelach kierunki lub typy przedsięwzięć zostały przyporządkowane tylko do jednego celu operacyjnego (bezpośrednio powiązanego z kierunkiem lub typem projektu).

A - Powiat jako lider realizacji kierunku działań / typu przedsięwzięć

B - Powiat jako partner realizacji kierunku działań / typu przedsięwzięć

C - Powiat jako inicjator lub animator wspierający działania innych podmiotów w ramach realizacji kierunku działań / typu przedsięwzięć

D - Powiat jako koordynator aktywności podejmowanych w ramach kierunku działań / typu przedsięwzięć

Tab. 3. Kierunki działań i typy przedsięwzięć dla celów operacyjnych w ramach celu strategicznego
C1. ZINTEGROWANA I AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Kierunek	Przedsięwzięcia / typy przedsięwzięć w ramach kierunku	Lider realizacji przedsię-wzięcia lub kierunku	Partnerzy wymagani do realizacji przedsięwzięcia	Pozycja Powiatu w realizacji kierunków działań / typów przedsię-wzięć			
				A	B	C	D
K1. wspieranie potencjału organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu	Festiwal Organizacji Pozarządowych	WFZ	NGO	x			
	szkolenia, warsztaty, konferencje dla organizacji pozarządowych	WFZ	NGO	x	x		
	system przesyłania przez instytucje samorządowe ważnych informacji organizacjom pozarządowym	WFZ	NGO, BKI	x			
K2. realizacja działań publicznych, w tym w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi	zlecanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym	WFZ, WZP, WOŚ, PCPR	NGO	x			
	realizacja zadań publicznych w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi	WFZ, WZP, WOŚ, PCPR, WPR, PUP	NGO	x	x		
K3. wspieranie wolontariatu w różnych grupach wiekowych	e-wolontariat – rozwój sieci wolontariuszy („Warto być wolontariuszem”)	WO	Szkoły, PCPR, WTZ, Gminy, NGO	x			
K4. tworzenie warunków dla podtrzymywania aktywności seniorów i zagospodarowania ich kompetencji	projekty na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów	PCPR/PUP	WFZ, PCPR, WPR, NGO, Gminy, WFZ,	x	x		x
K5. wzmacnianie tożsamości lokalnej i integracji społeczności lokalnej	przedsięwzięcia integrujące mieszkańców wokół lokalnych walorów, wzmacniające tożsamości lokalną, budujące pozytywne relacje społeczne, w tym wydarzenia typu akcje, konkursy, targi	WPR	WO, WOŚ, BKI, WFZ, PCPR, NGO, Gminy, WZP	x	x		x

	produktów lokalnych, targi rzemiosła, targi ekologiczne, dni promocji zdrowia, dni promocji aktywności społecznej, rajdy rowerowe na terenie gmin, dożynki, rywalizacja międzygminna itp.						
K6. wspieranie rozwoju i promowanie talentów mieszkańców Powiatu	przedsięwzięcia na rzecz promocji talentów mieszkańców powiatu (naukowych, kulturalnych, sportowych, społecznych itp.)	WPR	WO, PCPR, Gminy, NGO	x	x		
	promowanie utalentowanych uczniów oraz ofert szkół powiatu wśród uczniów w gminach z terenu powiatu	WO	WPR, BKI	x			
K7. włączanie mieszkańców we wspólnotę lokalną oraz ich aktywizacja społeczna	działania realizowane w ramach inicjatywy lokalnej	WFZ, WPR, PCPR, komórki Starostwa, jednostki organizacyjne Powiatu	NGO i mieszkańcy powiatu	x	x	x	
	umożliwianie mieszkańcom kreowania projektów rozwoju lokalnego, np. identyfikacja pomysłów mieszkańców na zagospodarowanie nieruchomości, w tym nieruchomości publicznych	WGN, PZZN	WPR, BKI, Gminy	x	x		

źródło: warsztaty strategiczne i konsultacje strategii

Tab. 4. Kierunki działań i typy projektów dla celów operacyjnych w ramach celu strategicznego
C2. WYSOKI POZIOM ROZWOJU USŁUG I UDOGODNIEŃ TWORZĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA W POWIECIE

Kierunek	Przedsięwzięcia / typy przedsięwzięć w ramach kierunku	Lider realizacji przedsię-wzięcia lub kierunku	Partnerzy wymagani do realizacji przedsięwzięcia	Pozycja Powiatu w realizacji kierunków działań / typów przedsięwzięć			
				A	B	C	D
K8. ułatwienia w dostępie do mieszkań grup szczególnie wrażliwych oraz reprezentujących deficytowe zawody w zakresie usług społecznych	zagospodarowanie już istniejących i tworzenie nowych zasobów mieszkaniowych	PZZN	PCPR, WZP, WO	x			
K9. podnoszenie standardu infrastruktury czasu wolnego	modernizacja powiatowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	PZZN	Jednostki organizacyjne powiatu, WFZ (w zakresie pozyskiwania środków)	x			
K10. podnoszenie kompetencji pracowników oświaty – kadry pedagogicznej i psychologicznej oraz pomocy społecznej i pieczy zastępczej	warsztaty edukacyjne dotyczące potrzeb rad pedagogicznych oraz potrzeb nowoczesnej szkoły	WO	PODN, PUP, Gminy	x			
K11. włączanie pracodawców w proces szkolenia kadr w Powiecie (nauczanie przedmiotów zawodowych, praktyki, staże)	szkolenia, staże, wizyty studyjne – doskonały pracownik	WO	Szkoły, samorząd gospodarczy, przedsiębiorcy	x	x		
K12. kształtowanie oferty i infrastruktury edukacyjnej wspierającej karierę zawodową lub przedsiębiorczą mieszkańców powiatu	rozwój bazy warsztatów przy szkołach branżowych	WO	PZZN, Szkoły, przedsiębiorcy, WFZ (w zakresie pozyskiwania środków)	x			
	nauka o przedsiębiorczości realizowana w szkołach przy wykorzystaniu nowoczesnych	PUP/ WO	Szkoły, samorząd gospodarczy,	x		x	x

	technologii, w tym projekty typu: ▪ *Każdy może zostać przedsiębiorcą*, ▪ *Jak nauczać przedsiębiorczości,* ▪ *Jak planować własny biznes*,						
	udział uczniów w praktykach w zakładach pracy w powiecie	WO	Szkoły, samorząd gospodarczy, przedsiębiorcy	x	x		
	rozwój infrastruktury kształcenia ustawicznego	WO	PZZN, Szkoły, WFZ (w zakresie pozyskiwania środków)	X			
	rozwój kształcenia w zawodach usługowych i rzemieślniczych	WO	Szkoły, samorząd gospodarczy	x	x		
	Zawodowy debiut – pomoc uczniom w nabyciu umiejętności praktycznych	PUP	Szkoły, WO, samorząd gospodarczy, przedsiębiorcy	x			
	Nowoczesne warsztaty zawodowe - szkolnictwo przyszłości	WO	Szkoły, samorząd gospodarczy, WFZ (w zakresie pozyskiwania środków)	x			
K13. rozwój infrastruktury wspierającej funkcjonowanie rodzin z dziećmi	monitorowanie dostępności do usług wspierających funkcjonowanie rodziny	PCPR	Gminy, PUP	x x	x		
K14. podnoszenie dostępności do opieki psychologicznej dla dzieci, zapewnienie opieki psychiatrycznej i terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży	rozwój systemu wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego	WZP, PCPR, WO	PPP, Gminy, PZZN	x			
	diagnoza potrzeb wsparcia dla dzieci i młodzieży	PPP	WO, PCPR, Gminy	x			
K15. rozwój obiektów dla celów polityki społecznej	rozwój rodzinnych domów dziecka – zabezpieczenie przez Powiat bazy lokalowej	PCPR	PZZN	x			
	rozwój bazy mieszkań chronionych (dla osób	PCPR	PZZN	x	x		

		niepełnosprawnych, wychowanków pieczy zastępczej i innych osób ze szczególnymi potrzebami)						
		obiekty związane z usługami opiekuńczymi, Dom Samotnej Matki, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne	PCPR	PZZN	x	x		
K16.	promocja dobrych praktyk w zakresie polityki społecznej	projekty typu: Dni Wolontariatu, Dni / Pikniki rodzicielstwa zastępczego, Dni solidarności z osobami niepełnosprawnymi i inne	PCPR	WPR, WZP, BKI, NGO, Gminy	x	x	x	x
K17.	rozwój udogodnień i usług opiekuńczych dla seniorów i osób przewlekle chorych	stworzenie centrum usług senioralnych realizowanego we współpracy z gminami	PCPR,	PPZOZ, Gminy, NGO WZP	x	x	x	
		opieka senioralna w miejscu zamieszkania seniora (rehabilitacyjna, opiekuńcza, teleopieka)	PCPR	PPZOZ, Gminy, NGO, WZP	x	x		
		tworzenie zakładów opiekuńczo-leczniczych wzbogacających bazę i ofertę dostępną w powiecie	WZP	PPZOZ, Gminy, NGO		x		
K18.	rozwój oferty wspierającej podnoszenie kondycji zdrowotnej mieszkańców, w tym osób z grup o szczególnych potrzebach	wydarzenia i oferta wspierająca podnoszenie kondycji zdrowotnej i promocja zdrowego stylu życia mieszkańców, w tym osób z grup o szczególnych potrzebach – wykluczonych, np. organizacja Dni Promocji Zdrowia, realizacja programów profilaktycznych itp.	WZP	PPZOZ, WPR, BKI (w zakresie informowania o wydarzeniach), NGO	x	x	x	
K19.	dostosowanie oferty zdrowotnej do zmieniających	modernizacja oddziałów szpitalnych	PPZOZ	WZP, WFZ (w zakresie pozyskania środków)	x			

	się potrzeb mieszkańców	budowa lądowiska dla LPR	PPZOZ	WZP, WFZ (w zakresie pozyskania środków)	x			
		rozwój funkcji okołomedycznych i prospołecznych na bazie obiektu Szpitala w Rydułtowach	PPZOZ	WZP, PCPR, PZZN, WFZ (w zakresie pozyskania środków)	x			
		wymiana sprzętu i aparatury medycznej	PPZOZ	WZP, WFZ (w zakresie pozyskania środków)	x			
		przebudowa Izby Przyjęć Szpitala w Wodzisławiu Śląskim	PPZOZ	WZP, WFZ (w zakresie pozyskania środków)	x			
		modernizacja oddziału ginekologiczno-położniczego Szpitala w Wodzisławiu Śląskim	PPZOZ	WZP, WFZ (w zakresie pozyskania środków)	x			
K20.	rozwój zrównoważonego systemu transportu w powiązaniu z systemem subregionalnym, regionalnym, transgranicznym	lobbowanie budowy węzłów przesiadkowych integrujących różne rodzaje transportu zbiorowego i indywidualnego	WKT	Gminy, PZD				x
		wspieranie integracji systemu biletowego na poziomie powiatu oraz subregionu zachodniego	WKT	Gminy			x	
		koordynowanie rozwoju linii transportu zbiorowego łączących powiat z sąsiednimi ośrodkami gospodarczymi	WKT	Gminy			x	
		wspieranie transportu nisko i zeroemisyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą	WKT	Gminy			x	
		lobbing na rzecz utworzenia na terenie powiatu dworca kolei dużych prędkości	WKT	Gminy			x	

	projektowanie i rozwój systemu ścieżek i stacji rowerowych o znaczeniu transportowym i rekreacyjnym; rozwój infrastruktury dla rowerzystów przy przedsiębiorstwach i budynkach użyteczności publicznej	Gminy, zarządcy dróg	PZD, WKT	x	x	x	
K21. poprawa infrastruktury drogowej prowadzącej do rozwoju powiatu wodzisławskiego, ze szczególnym uwzględnieniem sieci dróg kluczowych	wspieranie realizacji Drogi Głównej Południowej	WKT	WGN, PZD, Gminy	x	x	x	
	wspieranie działań zmierzających do poprawy poziomu bezpieczeństwa ruchu, ograniczania liczby wypadków i ich ofiar	WKT	PZD, Gminy, KP Policji, WPR	x	x	x	
	lobbing na rzecz poprawy infrastruktury drogowej na drogach wojewódzkich i krajowych	WKT	PZD, Gminy	x	x	x	
	regulowanie stosunków własnościowych na nieruchomościach zajętych pod drogi powiatowe	WGN	PZD, WKT	x			
	poprawa infrastruktury drogowej ze szczególnym uwzględnieniem dróg powiązanych z terenami inwestycyjnymi na sieci dróg powiatowych	PZD	Gminy, WKT	x	x	x	x

źródło: warsztaty strategiczne i konsultacje strategii

Tab. 5. Kierunki działań i typy projektów dla celów operacyjnych w ramach celu strategicznego **C3. NOWOCZESNA STRUKTURA GOSPODARKI POWIATU**

Kierunek	**Przedsięwzięcia / typy przedsięwzięć w ramach kierunku**	**Lider realizacji przedsię-wzięcia lub kierunku**	**Partnerzy wymagani do realizacji przedsięwzięcia**	**Pozycja Powiatu w realizacji kierunków działań / typów przedsię-wzięć**			
				A	B	C	D
K22. współpraca z gminami zakresie tworzenia oferty	spotkania Komitetu Konsultacyjnego wypracowującego	WFZ	WPR, BKI, WG, WAB, WGN, Gminy	x			

	inwestycyjnej i obsługi inwestorów	inicjatywy na rzecz biznesu						
		wspieranie gmin pod kątem pozyskiwania inwestorów poprzez działania promocyjne	WPR	WFZ, BKI, Gminy	x	x		
		partnerski system priorytetowej i zindywidualizowanej obsługi inwestorów realizowany w oparciu o Zespół ds. Obsługi Inwestora	WPR	WG, WAB, WGN, Gminy	x	x		
K23.	kreowanie i promowanie lokalnych liderów biznesowych oraz firm realizujących zasady społecznej odpowiedzialności biznesu	wprowadzenie rozwiązań tworzących system samodoskonalenia dla lokalnych przedsiębiorców i rzemieślników	PUP	WPR, samorząd gospodarczy	x	x		
		realizacja kampanii promujących kupowanie przez mieszkańców lokalnych produktów	WPR	BKI, samorząd gospodarczy, Gminy	x	x	x	
		Powiatowy Lider Przedsiębiorczości	Cech	WPR, BKI	x	x		
K24.	promowanie przedsiębiorczości społecznej	partnerskie projekty wspierające przedsiębiorczość społeczną	PCPR/PUP	PUP, BKI, NGO, WPR	x	x		
K25.	wspieranie przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz branżach powiązanych (usługi, rolnictwo, produkcja żywności itp.)	współpraca z gminami w tworzeniu zintegrowanej oferty turystycznej powiatu	WPR	Gminy, BKI, LGD, Subregion, ŚOT	x	x		x
		wykorzystywanie nowoczesnych technologii dla rozwoju i promocji usług czasu wolnego i turystyki; aplikacja multimedialna „Weekend w Powiecie Wodzisławskim”	WPR	BKI, BI, Gminy, Subregion, ŚOT	x	x	x	
		promowanie biznesów opartych na wykorzystaniu dawnych tradycji rzemieślniczych powiatu (np. browar, winnice, bartnictwo)	WPR	BKI, Gminy, PUP, LGD, Subregion, ŚOT, Samorząd gospodarczy	x	x	x	

	promowanie aktywności społeczno-kulturowej sektora pozarządowego w dziedzinie czasu wolnego	WPR	WFZ, BKI, Gminy, LGD, Subregion, ŚOT, NGO	x	x	x	
	kreowanie marek turystycznych powiatu	WPR	BKI, Gminy, LGD, Subregion, ŚOT,	x	x	x	x
	promocja oferty spędzania czasu wolnego w języku czeskim i śląskim	WPR	Gminy, LGD, Subregion, ŚOT,	x	x	x	

źródło: warsztaty strategiczne i konsultacje strategii

Tab. 6. Kierunki działań i typy projektów dla celów operacyjnych w ramach celu strategicznego **C4. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ZACHOWUJĄCY WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE POWIATU**

Kierunek	**Przedsięwzięcia / typy przedsięwzięć w ramach kierunku**	**Lider realizacji przedsię-wzięcia lub kierunku**	**Partnerzy wymagani do realizacji przedsięwzięcia**	**Pozycja Powiatu w realizacji kierunków działań / typów przedsięwzięć**			
				A	B	C	D
K26. rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury podnoszącej estetykę i komfort zamieszkania oraz ograniczającej negatywny wpływ zmian klimatycznych	tworzenie i zagospodarowanie terenów zielonych przy obiektach powiatowych	PZZN	WOA, WO, Jednostki organizacyjne Powiatu	x			
	powiatowe konkursy na najładniejsze przestrzenie prywatne lub publiczne	WOŚ	WPR, BKI, Gminy	x			
K27. podnoszenie dostępności oraz jakości przestrzeni publicznej powiatu	projektowanie uniwersalne ułatwiające korzystanie z przestrzeni osobom ze szczególnymi potrzebami	PZZN	WOA, WO, Jednostki organizacyjne Powiatu	x		x	
	likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych	PZZN, PZD	WOA, WO, WKT, Jednostki organizacyjne Powiatu	x			

K28.	wspieranie działań na rzecz energo-oszczędności, wymiany źródeł ciepła i zwiększonego wykorzystania OZE	poprawa efektywności energetycznej powiatowych budynków użyteczności publicznej poprzez: - wymianę/ modernizację źródeł ciepła w budynkach, - termomodernizację, - wspieranie przedsięwzięć na rzecz zwiększenia wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, - montaż odnawialnych źródeł energii	PZZN	Jednostki organizacyjne Powiatu	x			
K29.	Edukacja społeczna na rzecz poszanowania przyrody	organizacja konferencji i konkursów oraz innych wydarzeń, których celem będzie edukacja społeczna na rzecz ochrony przyrody	WOŚ	WPR, BKI, Gminy	x	x		
K30.	wspieranie realizacji programów rewitalizacji lub rekultywacji obszarów zdegradowanych	realizacja projektów społecznych i infrastrukturalnych adresowanych do mieszkańców obszarów rewitalizowanych	PCPR/PZZN	WPR, BKI, Gminy	x	x	x	
		wspieranie realizacji projektów na rzecz rekultywacji obszarów zdegradowanych	WOŚ	WGN, Gminy, Przedsiębiorcy		x		
K31.	wspieranie zaangażowania podmiotów lokalnych w ochronę środowiska	akcje i wydarzenia podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców i przedsiębiorców	WOŚ	WPR, WFZ, WO, BKI, Gminy, NGO, Samorząd gospodarczy	x	x	x	
		edukacja ekologiczna realizowana przez szkoły i organizacje pozarządowe	WO	WOŚ, WFZ, WPR, Szkoły, NGO	x		x	
		promowanie dobrych wzorców wykorzystywania dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego na rzecz	WPR	WOŚ, BKI, WO, Szkoły, Gminy	x	x	x	

	rozwoju społecznego i ekonomicznego						

źródło: warsztaty strategiczne i konsultacje strategii

Tab. 7. Kierunki działań i typy projektów dla celów operacyjnych w ramach celu strategicznego
C5. POWIAT WODZISŁAWSKI OBSZAREM KOOPERACJI I WSPÓLNEGO KREOWANIA PRZYSZŁOŚCI

Kierunek	Przedsięwzięcia / typy przedsięwzięć w ramach kierunku	Lider realizacji przedsię-wzięcia lub kierunku	Partnerzy wymagani do realizacji przedsięwzięcia	Pozycja Powiatu w realizacji kierunków działań / typów przedsię-wzięć			
				A	B	C	D
K32. Podnoszenie kompetencji pracowników administracji Powiatu Wodzisławskiego	szkolenia i kursy dla pracowników administracji Powiatu Wodzisławskiego	WOA	SE	x			
K33. współpraca z gminami w zakresie kształtowania wizerunku powiatu	inicjowanie wydarzeń powiatowych z udziałem gmin – kulturalne, edukacyjne, biznesowe, profilaktyczne itp.	WPR	WZP, WO, WFZ, BKI, Gminy, NGO	x	x		
	powiatowy kalendarz wydarzeń	WPR	Gminy, BKI	x	x	x	x
	wspólna promocja powiatu – inwestycyjna, turystyczna, mieszkaniowa; rozwój i promocja marki turystycznej Wodzisławskie Państwo Stanowe	WPR	BKI, WFZ, Gminy, Samorząd gospodarczy, NGO, ŚOT, Subregion	x	x	x	x
	kampanie, seminaria, wyjazdy studyjne, publikacje, wspólne wydarzenia kulturalne, sportowo-rekreacyjne, bazy informacyjne i inne	WPR	BKI, Gminy, Samorząd gospodarczy, NGO, ŚOT, Subregion, WFZ (w ramach pozyskiwania środków)	x	x	x	x
K34. współpraca międzysektorowa w dziedzinie bezpieczeństwa	organizacja przeglądów przeciwpowodziowych na terenie powiatu wodzisławskiego	WOZ	Gminy, PGW Wody Polskie	x			

	Powiatowy Magazyn Zarządzania Kryzysowego	WOZ	Gminy, KPPSP, KPP	x			
K35. dostosowywanie lokalnych strategii i przedsięwzięć do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej	prowadzenie konsultacji oraz badanie potrzeb mieszkańców, w tym w zakresie transportu zbiorowego, dostępności usług publicznych	Komórki Starostwa / Jednostki organizacyjne Powiatu		x			
	promocja technologii ułatwiających mieszkańcom pozyskiwanie informacji i korzystanie z e-usług	WPR	BI, BKI	x			
K36. współpraca i kreowanie wspólnej polityki lokalnej samorządów terytorialnych	wspólne inicjatywy wypracowane w ramach Związku Subregionu, Związku Powiatów Polskich, JST	WFZ	Komórki Starostwa / Jednostki organizacyjne Powiatu		x	x	
K37. prowadzenie i rozwijanie współpracy krajowej i zagranicznej	realizacja wspólnych projektów z partnerami krajowymi i zagranicznymi	WFZ	WO, WPR, BKI, Jednostki organizacyjne Powiatu, Subregion, Samorząd gospodarczy, NGO	x	x	x	x
	organizacja i udział w wizytach partnerskich (w tym np. udział w wymianach młodzieży, urzędników, przedsiębiorców)	WFZ	WO, WPR, BKI, Jednostki organizacyjne Powiatu, Subregion, Samorząd gospodarczy, NGO	x	x		
	projekty na rzecz intensyfikacji kontaktów transgranicznych	WFZ	WO, WPR, BKI, Jednostki organizacyjne Powiatu, Subregion, Samorząd gospodarczy, NGO	x	x	x	
	wydarzenia kulturalne wykorzystujące dziedzictwo obszaru transgranicznego	WPR	WO, WFZ, WPR, BKI, Jednostki organizacyjne Powiatu, Subregion,	x	x	x	

			Samorząd gospodarczy, NGO				

źródło: warsztaty strategiczne i konsultacje strategii

Legenda:

- Sekretarz Powiatu (SE)
- Wydział Funduszy Zewnętrznych i Zamówień Publicznych (WFZ)
- Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji (BKI)
- Wydział Oświaty (WO)
- Wydział Organizacyjno-Administracyjny (WOA)
- Wydział Ochrony Środowiska (WOŚ)
- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej (WZP)
- Wydział Promocji, Kultury i Sportu (WPR)
- Wydział Obywatelski, Ochrony Informacji Niejawnych i Zarządzania Kryzysowego (WOZ)
- Wydział Gospodarki Nieruchomościami (WGN)
- Wydział Geodezji (WG)
- Wydział Komunikacji i Transportu (WKT)
- Wydział Administracji Architektoniczno-Budowlanej (WAB)
- Powiatowy Zarząd Dróg (PZD)
- Powiatowy Zakład Zarządzania Nieruchomościami (PZZN)
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) oraz powiatowe jednostki pomocy społecznej: Dom Pomocy Społecznej, Powiatowy Dom Dziecka, Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA, Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (PODN)
- Komórki Starostwa, Jednostki organizacyjne Powiatu
- Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (PPZOZ)
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (KPPSP)
- Komenda Powiatowa Policji (KPP)
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP)
- Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)
- Organizacje pozarządowe (NGO)
- Lokalne Grupy Działania (LGD)
- Śląska Organizacja Turystyczna (ŚOT)
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW Wody Polskie)
- Gminy
- Szkoły
- Zarządcy dróg
- Przedsiębiorcy
- Samorząd gospodarczy
- Subregion.

9. System wdrażania oraz monitoringu strategii

System wdrażania strategii składa się z dwóch wymiarów polegających na:

- wdrażaniu przedsięwzięć nawiązujących do wyznaczonych w poprzednim rozdziale kierunków działań i typów przedsięwzięć,
- podejmowaniu działań organizacyjnych umożliwiających zarządzanie strategią.

Przedsięwzięcia strategiczne

Proces wdrażania strategii to w podstawowym zakresie realizacja projektów wpisujących się w wyznaczone kierunki działania. W kolejnych okresach wdrożeniowych powinien zostać uruchomiony proces kreowania projektów z udziałem podmiotów lokalnych, zwłaszcza tych, które mogą stawać się partnerami realizacyjnymi. Podejmowane projekty charakteryzować winny następujące cechy:

- orientacja na zdefiniowane cele strategiczne/operacyjne,
- unikatowość i innowacyjność treści i sposobu realizacji,
- koncentracja na beneficjentach, ich oczekiwaniach i aspiracjach,
- wysokie prawdopodobieństwo włączenia się w realizację podmiotów z powiatu (w tym z gmin z terenu powiatu) lub z otoczenia,
- możliwość zapewnienia zasobów wymaganych w kolejnych fazach realizacji, w tym zasobów niematerialnych (np. kompetencji),
- dobre przygotowanie koncepcji projektu (sekwencja zadań, harmonogram, rola partnerów),
- realizacja projektu z uwzględnieniem kryteriów efektywności,
- rozsądny, z punktu widzenia społeczności lokalnej czas uzyskania rezultatów wynikających z projektu,
- ograniczanie w wiązce projektów udziału przedsięwzięć obciążających budżet Powiatu w długim horyzoncie czasu.

Kreowanie projektów może odbywać się na dwa sposoby:

- zbieranie projektów, które zostaną uporządkowane w program do realizacji w kolejnym roku kalendarzowym, a moment przyjęcia programu powinien być skorelowany z procesem ustalania budżetu Powiatu,
- doraźne kreowanie i przyjmowanie pojedynczych projektów w nawiązaniu do pojawiających się sposobności w otoczeniu, w tym projektów zmierzających do wykorzystania zewnętrznych środków wspierających realizację strategii rozwoju Powiatu.

Proces kreowania projektów związany jest z działaniami:

- promocyjnymi i informacyjnymi – zmierzającymi do zainteresowania podmiotów lokalnych możliwością pozyskiwania dofinansowania oraz realizacji projektów,
- doradczymi – zorientowanymi na pomoc podmiotom lokalnym w przygotowaniu projektów, w których Powiat byłby liderem lub partnerem,
- finansowymi – zapewniającymi pozyskiwanie środków na realizację projektów, w których Powiat byłby liderem lub partnerem,
- analitycznymi – związanymi z oceną efektywności oraz ryzyk związanych z procesem wdrożeniowym w projektach, w których Powiat byłby liderem lub partnerem.

Zarządzanie strategią

System zarządzania strategią został nakreślony w oparciu o badanie ankietowe zrealizowane wśród menedżerów lokalnych, reprezentujących podmioty z Powiatu Wodzisławskiego, głównie jednostki powiatowe. System zarządzania strategią uwzględnia konieczność połączenia dwóch, pozornie przeciwstawnych podejść:

- koordynacji procesu – niezbędnego dla zachowania konsekwencji w procesie strategicznym,
- decentralizacji i partycypacji – niezbędnych dla włączania w proces wdrożeniowy różnych partnerów oraz zachowania swobody działania podmiotów lokalnych.

Rys. 6. Składowe systemu zarządzania wdrażaniem Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego

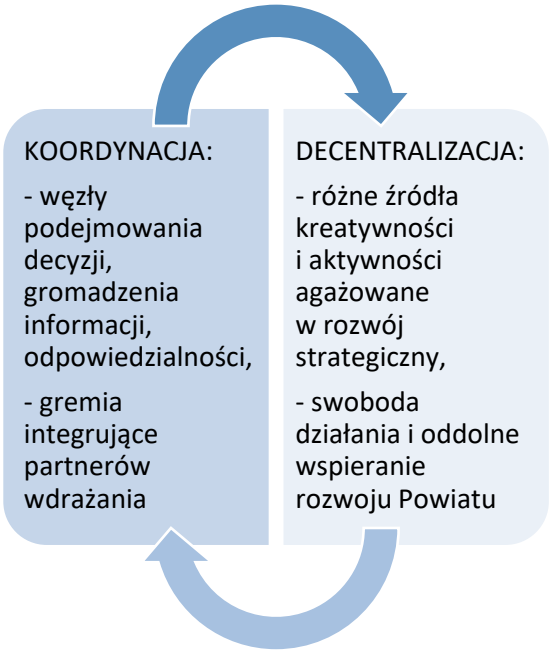

źródło: opracowanie własne

Tab. 8. Podstawowe działania wdrożeniowe podejmowane w wymiarze zarządzania strategią

Działanie wdrożeniowe	**Opis działania wdrożeniowego**
Działania integrujące podmioty o istotnym wpływie na rozwój powiatu oraz pogłębiające ich współpracę w procesie realizacji strategii	– ułatwianie przepływu informacji między różnymi podmiotami lokalnymi, – koordynacja działań jednostek, szczególnie w ramach projektów wymagających współpracy, – przygotowywanie projektów do wdrażania w kolejnych okresach implementacji strategii, – ułatwianie dostępu do informacji na temat wdrażania strategii, – wypracowywanie nowych narzędzi komunikacji między podmiotami lokalnymi,

	– organizowanie spotkań roboczych, rozpoznawanie potrzeb partnerów wdrażania strategii, – projektowanie szkoleń wspierających podmioty wdrażania strategii, – prowadzenie konsultacji z gminami m.in. w ramach Komitetu Konsultacyjnego ds. współpracy lokalnej w zakresie wspólnych potrzeb rozwojowych oraz współpracy w realizacji projektów strategicznych,
Prowadzenie monitoringu realizacji strategii	– gromadzenie danych umożliwiających określenie poziomu realizacji celów i przedsięwzięć strategicznych, – tworzenie co 2 lata syntetycznego opracowania (raportu monitoringowego), zawierającego informacje dotyczące procesu wdrażania strategii, przede wszystkim w zakresie odnoszącym się do skali i zakresu zrealizowanych przedsięwzięć wynikających ze strategii,
monitorowanie programów i innych narzędzi wspierających wdrażanie strategii	– monitorowanie źródeł finansowania strategii – regionalnych, krajowych, europejskich, – monitorowanie projektów, w których Powiat może uczestniczyć.

Podmioty wdrażania strategii

Wdrażania strategii to proces, którego sukces zależy od zaangażowania możliwie dużej liczby podmiotów reprezentujących różne sektory. Wielowymiarowość celów strategii może wymagać tworzenia partnerstw:

- między Starostwem Powiatowym i instytucjami powiatowymi a gminami powiatu,
- partnerstw publiczno-prywatnych,
- partnerstw publiczno-społecznych.

Do wskazanych partnerstw strategicznych i realizacji działań i projektów powinny być włączane – poza Starostwem Powiatowym i gminami powiatu – w szczególności:

- organizacje pozarządowe,
- podmioty gospodarcze i samorząd gospodarczy,
- podmioty edukacji,
- podmioty ochrony zdrowia,
- podmioty kultury,
- media lokalne,
- a także mieszkańcy i grupy nieformalne tworzone przez mieszkańców.

Wdrażanie strategii wymaga także otwierania się na otoczenie. Partnerami w realizacji konkretnych przedsięwzięć mogą i powinny stawać się podmioty z otoczenia subregionalnego

i regionalnego. Ze względu na położenie powiatu należy dążyć do poszerzania współpracy transgranicznej. Otwarcie na otoczenie powinno prowadzić w szczególności do wzmacniania pozycji powiatu oraz podnoszenia poziomu innowacyjności w różnych sferach rozwoju powiatu.

10. Wskaźniki realizacji celów

Kluczowym elementem procesu monitorowania rozwoju powiatu będzie coroczny Raport o stanie powiatu. Poniżej wskazano grupę głównych wskaźników pozwalających na ogólną ocenę zmian zachodzących w powiecie, w obszarach kluczowych celów jego rozwoju. Należy podkreślić, że ocena zmian poszczególnych wskaźników zależna będzie zarówno od działań podejmowanych przez administrację powiatu, gmin z jego obszaru, jak i uwarunkowań zewnętrznych.

	Wskaźnik	Wartość bazowa *(do określenia po zaakceptowaniu wskaźników)*	Oczekiwany kierunek zmiany wskaźnika
C1. ZINTEGROWANA I AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	liczba organizacji pozarządowych działających w powiecie na 1000 mieszkańców (fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne)	2,12	wzrost
	wartość środków wykorzystanych w ramach środków zaplanowanych na dofinansowanie zadań publicznych w otwartym konkursie	60,0 tys. zł	wzrost
	liczba nowych projektów dofinansowanych przez Powiat w ramach Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowym	0	wzrost
C2. WYSOKI POZIOM ROZWOJU USŁUG I UDOGODNIEŃ TWORZĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA W POWIECIE	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	-7,0	wzrost
	saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	-0,5	wzrost
	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	37,5	spadek
	liczba uczestników imprez organizowanych przez centra, domy kultury oraz kluby i świetlice	48,3 tys.	wzrost
	liczba ćwiczących w klubach sportowych	3687/*	wzrost
	lekarze pracujący wg podstawowego miejsca pracy na 10 tys. ludności	17,4	wzrost

C3. NOWOCZESNA STRUKTURA GOSPODARKI POWIATU	podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	134,5	wzrost
	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	5,86	wzrost
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	62	wzrost
	udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	8,07	wzrost
	liczba pracujących w działalnościach: handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	5 784	wzrost
	pracujący na 1000 ludności	194	wzrost
	pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	327,6	wzrost
	stopa bezrobocia	5,1%	spadek
C4. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ZACHOWUJĄCY WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE POWIATU	ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich	85,7% 61,9%	wzrost
	odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	52,0%	wzrost
	udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	0,9%	wzrost
	kwota środków przeznaczanych na przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska – wydatki majątkowe w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	553 839,02 zł	wzrost
	liczba drzew nasadzanych w powiecie	797	wzrost
	ilość nowych akcji promocyjnych lub edukacyjnych o szeroko pojętej ochronie środowiska	-/**	wzrost
	zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych z zakładów szczególnie uciążliwych	93,5%	wzrost
C5. POWIAT WODZISŁAWSKI OBSZAREM KOOPERACJI	liczba nowych projektów partnerskich realizowanych przez Powiat	-/**	wzrost
	liczba nowych projektów realizowanych przez Powiat w ramach wdrażania	-/**	wzrost

I WSPÓLNEGO KREOWANIA PRZYSZŁOŚCI	Strategii Terytorialnej Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego		
	liczba nowych projektów międzynarodowych realizowanych z udziałem Powiatu	-/**	wzrost

/* dane za 2020 r.
/** dane pozyskiwane na bieżąco ze źródeł powiatu

11. Finansowanie strategii

Strategia rozwoju powiatu wodzisławskiego jest koncepcją opartą na partycypacji i partnerstwie podmiotów, które z powiatem są związane. Założenie to przekłada się także na sposób wdrażania, w tym finansowania strategii. Wdrażanie kierunków strategicznych polega po części na realizacji działań i przedsięwzięć podejmowanych przez Powiat i jego instytucje, zaś po części na realizacji działań i przedsięwzięć partnerskich, angażujących podmioty z różnych sektorów (publicznego, biznesowego, pozarządowego).

Źródła finansowania strategii obejmują więc:

- środki z budżetu powiatu,
- środki pochodzące z innych źródeł publicznych, w szczególności dotacji oraz subwencji, w tym środki budżetu państwa, środki budżetu województwa,
- środki pochodzące z programów pomocowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym w szczególności krajowych programów operacyjnych, programu Fundusze dla Śląskiego w okresie 2021-2027,
- środki innych podmiotów publicznych i prywatnych realizujących działania i projekty służące osiągnięciu celów rozwoju powiatu.

Strategia rozwoju powiatu wodzisławskiego w pierwszym rzędzie wdrażana będzie poprzez projekty i działania podejmowane przez samorząd powiatowy – określone w budżecie powiatu oraz wieloletniej prognozie finansowej. Ustalanie listy działań i projektów jest procesem stałego rozpoznawania potrzeb i dostępnych możliwości finansowania. W zależności od zmian sytuacji powiatu, wyników monitorowania procesu implementacyjnego oraz pojawiania się środków na wdrażanie strategii tworzona i weryfikowana będzie lista projektów i działań – potrzebnych, a równocześnie realnych do wykonania.

W kontekście finansowania strategii należy także podkreślić, że zasoby wykorzystywane w procesie wdrażania nie powinny być widziane tylko jako środki finansowe. Realizacja strategii to także intensywniejsze, bardziej efektywne wykorzystywanie posiadanych zasobów (w tym infrastrukturalnych, technicznych, ludzkich) oraz aktywności mieszkańców.

Ponadto, wśród zasad finansowania strategii uwzględniać należy analizę długofalowych skutków realizacji przedsięwzięć dla sytuacji budżetowej powiatu. W szczególności konieczne jest zwrócenie uwagi na możliwość zagwarantowania środków niezbędnych dla podtrzymywania projektów (z budżetu, mechanizmów rynkowych, wsparcia sponsorów).

Załącznik - zgodność strategii rozwoju powiatu wodzisławskiego z dokumentami krajowymi i regionalnymi, w tym z OSI

Zgodność strategii rozwoju powiatu wodzisławskiego z dokumentami krajowymi i regionalnymi została oceniona w trzech kontekstach:

- celów głównego dokumentu strategicznego na poziomie krajowym, tj. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- celów głównego dokumentu strategicznego na poziomie regionalnym, tj. Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- Obszarów Strategicznej Interwencji w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- celów Unii Europejskiej w horyzoncie roku 2030.

Relacje strategii rozwoju powiatu wodzisławskiego z dokumentami krajowymi i europejskimi

Cele operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)			Cele Unii Europejskiej w horyzoncie roku 2030[1]				
	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza	Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa – czysta i sprawiedliwa transformacja energetyki, zielone i niebieskie inwestycje, gospodarka o obiegu zamkniętym, przystosowanie się do zmiany klimatu oraz zapobieganie ryzyku	Lepiej połączona Europa – mobilność oraz regionalne sieci informacyjne i komunikacyjne (ICT)	Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych	Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych
C1.1. WYSOKI POZIOM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW POWIATU								
C1.2. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA ZINTEGROWANA WOKÓŁ DZIEDZICTWA I PRZYSZŁOŚCI POWIATU								
C2.1. DOGODNE WARUNKI MIESZKANIOWE DO OSIEDLANIA SIĘ W POWIECIE								
C2.2. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG EDUKACYJNYCH, KULTURALNYCH, SPORTOWYCH WSPIERAJĄCYCH JAKOŚĆ								

[1] Rozporządzenie ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (COM/2018/375 final - 2018/0196 (COD)

Cele operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)			Cele Unii Europejskiej w horyzoncie roku 2030[1]				
	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza	Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa – czysta i sprawiedliwa transformacja energetyki, zielone i niebieskie inwestycje, gospodarka o obiegu zamkniętym, przystosowanie się do zmiany klimatu oraz zapobieganie ryzyku	Lepiej połączona Europa – mobilność oraz regionalne sieci informacyjne i komunikacyjne (ICT)	Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych	Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych
ŻYCIA I ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW								
C2.3. WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY ORAZ USŁUG ZDROWOTNYCH I OPIEKUŃCZYCH WSPIERAJĄCYCH FUNKCJONOWANIE RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNYCH								
C2.4. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ TRANSPORTOWA I POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE POWIATU Z CENTRAMI USŁUG W SUBREGIONIE I REGIONIE								
C3.1. WZMACNIANIE ATRAKCYJNOŚCI BIZNESOWEJ POWIATU								
C3.2. ROSNĄCA ROLA TURYSTYKI I USŁUG CZASU WOLNEGO								

Cele operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)			Cele Unii Europejskiej w horyzoncie roku 2030[1]				
	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza	Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa – czysta i sprawiedliwa transformacja energetyki, zielone i niebieskie inwestycje, gospodarka o obiegu zamkniętym, przystosowanie się do zmiany klimatu oraz zapobieganie ryzyku	Lepiej połączona Europa – mobilność oraz regionalne sieci informacyjne i komunikacyjne (ICT)	Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych	Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych
W STRUKTURZE GOSPODARCZEJ POWIATU								
C3.3. POWIAT OFERUJĄCY MIEJSCA PRACY MIESZKAŃCOM O WYSOKICH KWALIFIKACJACH ZAWODOWYCH								
C4.1. WYSOKA JAKOŚĆ I FUNKCJONALNOŚĆ PRZESTRZENI POWIATU								
C4.2. OGRANICZONA ANTROPOPRESJA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZO-KULTUROWE								
C4.3. REWITALIZOWANE TERENY I OBIEKTY BĘDĄCE CZĘŚCIĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU								
C4.4. WYSOKA ŚWIADOMOŚĆ MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO								

Cele operacyjne	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)			Cele Unii Europejskiej w horyzoncie roku 2030[1]				
	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza	Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa – czysta i sprawiedliwa transformacja energetyki, zielone i niebieskie inwestycje, gospodarka o obiegu zamkniętym, przystosowanie się do zmiany klimatu oraz zapobieganie ryzyku	Lepiej połączona Europa – mobilność oraz regionalne sieci informacyjne i komunikacyjne (ICT)	Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych	Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych
C5.1. WZRASTAJĄCY POZIOM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDÓW LOKALNYCH POWIATU WODZISŁAWSKIEGO								
C5.2. MIESZKAŃCY UCZESTNIKAMI PROCESU KSZTAŁTOWANIA I REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU POWIATU								
C5.3. POWIAT WODZISŁAWSKI PARTNEREM WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI W OTOCZENIU								

Relacje strategii rozwoju powiatu wodzisławskiego ze strategią regionalną

Cele operacyjne	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”				OSI Strategii „Śląskie 2030”				
	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym	OSI – ośrodki wzrostu	OSI – gminy tracące funkcje	OSI – gminy z problemami środowiskowymi	OSI – gminy w transformacji	OSI – obszary cenne przyrodniczo
C1.1. WYSOKI POZIOM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW POWIATU									
C1.2. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA ZINTEGROWANA WOKÓŁ DZIEDZICTWA I PRZYSZŁOŚCI POWIATU									
C2.1. DOGODNE WARUNKI MIESZKANIOWE DO OSIEDLANIA SIĘ W POWIECIE									
C2.2. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG EDUKACYJNYCH, KULTURALNYCH, SPORTOWYCH WSPIERAJĄCYCH JAKOŚĆ ŻYCIA I ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW									
C2.3. WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY ORAZ USŁUG ZDROWOTNYCH I OPIEKUŃCZYCH WSPIERAJĄCYCH FUNKCJONOWANIE RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNYCH									
C2.4. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ TRANSPORTOWA I POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE POWIATU									

Cele operacyjne	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”				OSI Strategii „Śląskie 2030”				
	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym	OSI – ośrodki wzrostu	OSI – gminy tracące funkcje	OSI – gminy z problemami środowiskowymi	OSI – gminy w transformacji	OSI – obszary cenne przyrodniczo
Z CENTRAMI USŁUG W SUBREGIONIE I REGIONIE									
C3.1. WZMACNIANIE ATRAKCYJNOŚCI BIZNESOWEJ POWIATU									
C3.2. ROSNĄCA ROLA TURYSTYKI I USŁUG CZASU WOLNEGO W STRUKTURZE GOSPODARCZEJ POWIATU									
C3.3. POWIAT OFERUJĄCY MIEJSCA PRACY MIESZKAŃCOM O WYSOKICH KWALIFIKACJACH ZAWODOWYCH									
C4.1. WYSOKA JAKOŚĆ I FUNKCJONALNOŚĆ PRZESTRZENI POWIATU									
C4.2. OGRANICZONA ANTROPOPRESJA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZO-KULTUROWE									
C4.3. REWITALIZOWANE TERENY I OBIEKTY BĘDĄCE CZĘŚCIĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU									
C4.4. WYSOKA ŚWIADOMOŚĆ MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO									

Cele operacyjne	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”				OSI Strategii „Śląskie 2030”				
	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym	OSI – ośrodki wzrostu	OSI – gminy tracące funkcje	OSI – gminy z problemami środowiskowymi	OSI – gminy w transformacji	OSI – obszary cenne przyrodniczo
C5.1. WZRASTAJĄCY POZIOM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDÓW LOKALNYCH POWIATU WODZISŁAWSKIEGO									
C5.2. MIESZKAŃCY UCZESTNIKAMI PROCESU KSZTAŁTOWANIA I REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU POWIATU									
C5.3. POWIAT WODZISŁAWSKI PARTNEREM WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI W OTOCZENIU									

Uzasadnienie

Aktualna Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego została opracowana na lata 2015 – 2025 w oparciu o dane dostępne na przełomie 2014 i 2015 roku. W dokumencie dołożono starań, aby uwzględnić różne procesy rozwoju, lecz wraz z upływem czasu, zarówno część diagnostyczna, jak i inne części Strategii uległy stopniowej dezaktualizacji.

U podstaw podjęcia decyzji o przystąpieniu do sformułowania nowej Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego leżą w dużej mierze przesłanki zewnętrzne. Wynikają one m.in. z rozpoczęcia nowego okresu programowania w UE i wiążącą się z tym zmianą kierunków polityki oraz zakresu instrumentów i reguł wsparcia rozwoju regionalnego i lokalnego.

Nowe cele UE obejmują: pobudzenie innowacyjności, zrównoważony rozwój uwzględniający zmiany klimatyczne i środowiskowe, transport i cyfryzację, transformację regionów górniczych, wzmacnianie tzw. „Europy społecznej" i „Europy bliżej obywatela". I w tych właśnie obszarach można dostrzec wyzwania dla województwa śląskiego i zarazem dla powiatu wodzisławskiego.

Ważną przesłanką jest także aktualizacja dokumentów krajowych i regionalnych określających nowe kierunki rozwoju oraz narzędzia prowadzenia polityki rozwoju, w tym takich dokumentów jak: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030".

Uchwałą nr 966/2021 z dnia 30 lipca 2021 r. Zarząd Powiatu Wodzisławskiego powołał Zespół ds. opracowania projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2022 – 2030+ oraz Zespół Koordynacyjny.

W dniu 3 listopada 2021 r. podpisano umowę z Fundacją Kreatywny Śląsk z siedzibą przy ul. Halembskiej 120 w Rudzie Śląskiej na opracowanie projektu Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 – 2030+ oraz podjęto działania mające na celu przygotowanie nowego dokumentu strategii.

Pierwsze spotkanie Zespołu ds. opracowania projektu Strategii odbyło się w dniu 4 listopada 2021 r. a jego celem było omówienie zagadnień związanych z opracowaniem dokumentu strategii tj. jego zakresu, struktury, wskaźników oraz monitoringu.

Drugie oraz trzecie spotkanie (warsztaty diagnostyczne) odbyły się 17 marca 2022 r. oraz 4 kwietnia 2022 r. i również wzięli w nim udział członkowie powołanego Zespołu. Warsztaty miały na celu wypracowanie propozycji celów strategicznych, kierunków działań oraz wskaźników realizacji zadań strategicznych.

Czwarte spotkanie odbyło się 23 września 2022 r. w formie warsztatów branżowych. Wzięli w nim udział zarówno członkowie Zespołu jak i pracownicy merytoryczni z poszczególnych wydziałów i jednostek. Podczas warsztatów zebrano propozycje konkretnych projektów / zadań, które byłyby realizowane w ramach poszczególnych kierunków działań.

Kolejne 2 spotkania robocze odbyły się w listopadzie 2022 r. z udziałem osób odpowiedzialnych za opracowanie projektu Strategii oraz p. Wicestarosty T. Skatuły. Podczas tych spotkań zaproponowano rozszerzenie listy projektów / zadań zarówno o charakterze infrastrukturalnym jak i społecznym oraz wniesiono korektę do proponowanych kierunków działań, mających wpływ na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych. Uzgodniono również zapisy dot. systemu wdrażania oraz monitoringu Strategii.

W każdym ze spotkań / warsztatów uczestniczyli przedstawiciele Fundacji Kreatywny Śląsk, którzy aktywnie wspierali Powiat Wodzisławski w opracowaniu Strategii.

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2023 – 2030+ będzie stanowiła podstawowy dokument określający wizję rozwoju, cele strategiczne oraz narzędzia realizacji średniookresowej i długofalowej polityki realizowanej na poziomie powiatu.

Głównym efektem wdrażania Strategii powinien być zrównoważony rozwój powiatu, budowanie wspólnoty interesów poszczególnych gmin i społeczności lokalnej oraz wykreowanie nowych funkcji decydujących o rozwoju gospodarczym powiatu, przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju podmiotów lokalnych.

Mając powyższe na uwadze zwracam się z prośbą o podjęcie przedmiotowej uchwały.

Naczelnik Wydziału
Funduszy Zewnętrznych
i Zamówień Publicznych

Katarzyna Lerch